

Marockos kung skärper förtrycket i Västsahara

För att fira minnet av den "gröna marschen" 1975, då Marocko inledde sin ockupation av grannlandet Västsahara, höll Marockos kung Mohammed den 6 november ett uppmärksammat och illavarslande tal.

DE FÖRSTA DAGARNA AV DEN GRÖNA MARSCHEN, då flaggviftande marockaner gick till fots ett par kilometer över gränsen, slogs upp stort i media. Men när fotografer och reportrar lämnat scenen för "den fredliga marschen" inledde marockansk militär anfall som innebar död och elände för den väst-sahariska befolkningen längre söderut.

Det skedde trots att den internationella domstolen i Haag dessförinnan klart sagt att Marocko inte kunde göra anspråk på Västsahara och trots att FN fördömde planerna.

I SITT TAL MEDDELADE NU KUNGEN att han vill återuppliva andan från marschen. Han aviserade en klappjakt på oliktkänkande, de som "konspirerar mot marockanskheden i Sahara." För i kung Mohammeds värld är "konflikten konstgjord" och Västsahara är en självklar del av Marocko.

– Vi kommer inte att tillåta att respekten för mänskliga rättigheter eller de friheter som åtnjuts i vårt land, någonstans

används på ett skamligt sätt för att konspirera mot fosterlandets suveränitet och enhet, eller mot våra heliga värden, sade kungen i talet.

– Man är antingen patriot eller förrädare, sa han även.

Marockanska medborgare, myndigheter och militär uppmanades att med kraft ta itu med de separatister och förrädare som ifrågasätter den bilden. En arresteringsvåg följde på talet och ännu hårdare förföljelse av människorättsförsvarare pågår nu i Västsahara och Marocko. Internationella protester har inte fått kungen att backa.

Talet är ett rent hot även mot motståndare och aktivister utomlands. Det betyder också hårdare övervakning av misstänkta utländska besökare i landet. Även förhållandet till grannlandet Algeriet, som hyser 200 000 flyktingar, och framtida bilateralt samarbete ligger, enligt kungen, i farozonen.

Marockos vrede har också drabbat den svenska ambassaden i Rabat, vars ambassadråd utvisades för att ha "läckt viktiga dokument" till väst-saharier. Dokumenten visade sig vara klipp från öppna marockanska källor.

FOLKRÄTTEN HAR ALLTSÅ INGEN PLATS i kung Mohammeds värld. Den aggressiva och kompromisslösa tonen ger talet en karaktär av ultimatum, vilket är illavarslande för en förhandlingslösning om Västsaharas självbestämmande under FN:s ledning. Det aggressiva talet och de många arresteringarna skadar Marockos trovärdighet så om kungen verkligen menar vad han säger måste FN:s förhandlingsstrategi omprövas och skarpare påtryckningsmedel övervägas.

Eftersom den marockanska regimen hittills inte reagerat på protesterna mot våldet, måste omvärlden, inte minst EU och ordförandelandet Sverige, höja rösten. EU bör överväga att stryka Marockos förmansposition samt frysa gällande associationsavtal med landet, med hänvisning till inledningsparagraferna i avtalet. Där sägs att respekten för mänskliga rättigheter och demokrati ska genomsyra både själva samarbetet och de två parternas interna politik. Kung Mohammed sätter tydligt egenintresset framför dessa rättigheter.

SÖREN LINDH

Marockos kung Mohammed har nyligen aviserat klappjakt på oliktkänkande.

Foto: FN

